

KÄÄNTEINEN KUVAHAKU

Eri palveluiden tarjoamat käänteiset kuvahaut ovat usein parhaita paikkoja aloittaa valokuvan tarkistaminen. Käänteiseen kuvahakuun ladataan tai linkitetään tarkastelun kohteena oleva kuva, jolloin hakukone etsii samankaltaisia kuvia. Näin voidaan esimerkiksi etsiä, missä ja milloin jokin tietty valokuva on otettu, missä muualla sama valokuva on aikaisemmin julkaistu tai vaikkapa kuka henkilö tai mikä rakennus kuvassa näkyy. Alkuperäistä lähdettä etsiessä kannattaa tarkastella kuvien resoluutiota: yleensä korkeimman resoluution kuva vie kohti alkuperäistä julkaisupaikkaa.

Käänteinen kuvahaku löytyy muun muassa Googlelta ([google.com/imghp](https://www.google.com/imghp)), Tineyeltä ([tineye.com](https://www.tineye.com)), Bingiltä ([Bing.com](https://www.bing.com)) sekä Yandexilta ([yandex.com/images](https://www.yandex.com/images)). Palvelut toimivat hieman eri tavoin ja saattavat löytää erilaisia asioita, minkä vuoksi on hyödyllistä tehdä käänteinen kuvahaku useassa eri palvelussa.

Käänteistä kuvahakua käyttäessä esimerkiksi Googlella voi määritellä, miltä ajanjaksolta kuvia etsitään. Google lisää aina kuvahaun perään jonkin hakusanan, jota kannattaa kokeilla vaihtaa hakutulosten muuttamiseksi. Bing tunnistaa tekstin kuvassa ja järjestää kuvat koon mukaan, Tineyessä kuvat puolestaan voi laittaa aikajärjestykseen.

Käänteisten kuvahakujen ongelmana on, etteivät ne yleensä löydä esimerkiksi Instagramissa julkaistuja kuvia.

Syvennemmälle kuvien tarkasteluun mennessä voi halutessaan tarkastella kuvan metatietoja. Kuviin tallentuu monenlaisia metatietoja, joita pystyy tarkastelemaan esimerkiksi Fotoforensics-sivustolla ([Fotoforensics.com](https://www.fotoforensics.com)). Metatiedoista saattaa selvittää kuvanottohetken päivämäärä ja kellonaika. Jos kuva on alkuperäinen, sen tiedoissa luultavasti näkyy myös muun muassa kameran tai puhelimen malli, jolla kuva on otettu. Joskus, vaikkakin harvoin, metatiedoista löytyvät myös kuvanottoaikan GPS-koordinaatit.

Fotoforensics-sivustolla valokuvasta on mahdollista saada myös ELA-analyysi (error level analysis), josta voi tunnistaa kuvamanipulaation. ELA-analyysi auttaa erottamaan valokuvasta alueita, joiden pakkausaste eroaa muista alueista kuvassa. Muusta kuvasta poikkeavat kohdat voivat kieliä kuvanmuokkauksesta. Osa sosiaalisen median alustoista poistaa tai pitää metatietoja vain itsellään sitoen tarkistajia vain omiin työkaluihinsa. Tällaiseen metadataan liittyy paljon kysymyksiä, joita sivutaan myös myöhemmissä kappaleissa.

Lähde: Faktabaarin DIL-opas, luku 10.

